Teknologiateollisuus

30.3.2017
LAUSUNTO

Mia Nores, Martti Kätkä, Mervi Karikorpi, Jouni Lind

Asia: Teknologiateollisuus ry:n lausunto Agenda2030-toimintaohjelmaa koskevasta valtioneuvoston selonteosta

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta on pyytänyt lausuntoa valtioneuvoston selonteosta, joka koskee kestävän kehityksen globaalia toimintaohjelmaa Agenda2030. Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selontekoon ja lausumme seuraavaa:

Teknologiateollisuus näkee toimintaohjelman tärkeänä, jotta esimerkiksi että globaaleihin haasteisiin ilmastonmuutoksen torjumisesta ja resurssien riittävyydestä voidaan löytää ratkaisuja. Ratkaisujen on löydyttävä globaalisti ja **yritykset** ovat ratkaisevassa asemassa uusien **innovaatioiden** osalta.

Mittarointi perustuu luonnonvarojen osalta raaka-aineiden ja energian käytön määriin. **Indikaattoreita tulisi kehittää niin, että ne mittaisivat toiminnan tehokkuutta volyymin sijaan**. Suomen teollisuuden rungon muodostavat metalli-, metsä- ja kemianteollisuus, jotka käyttävät paljon luonnonvaroja ja energiaa. Toisaalta ne käyttävät luonnonvaroja ja energiaa paljon tehokkaammin kuin kilpailijat kansainvälisillä markkinoilla. Suomessa tuotetaan 15 miljoonan asukkaan teräkset, 100 miljoonan asukkaan paperit, kartongit ja massat ja 10 miljoonan asukkaan liikennepolttonesteet uusiutuvat biopolttoaineet mukaan lukien. Indikaattoreita on kehitettävä siihen suuntaan, että ne ottavat huomioon sektorikohtaisesti materiaali- ja energiatehokkuuden. Pelkkiin raaka-aine- ja energiamääriin perustuvat indikaattorit johtavat vääriin johtopäätöksiin.

Lisäksi lausumme asiakohdittain seuraavaa:

1. Agenda2030 ja Suomi

Kuten selonteossa todetaan, Suomen hallitusohjelma kytkeytyy vahvasti Agenda2030:n tavoitteisiin mm. biotalouteen ja puhtaaseen teknologiaan. Teknologiateollisuus näkee tämän tärkeänä.

Agenda2030 kansainvälisenä politiikkakehyksenä

Selonteossa todetaan, että Agenda 2030:n tavoitteet on määritelty viitteellisiksi ja maailmanlaajuisiksi, ja kukin hallitus asettaa omat kansalliset tavoitteensa maailmanlaajuisen tavoitetason mukaisesti ottaen kuitenkin huomioon maan sisäisen tilanteen. Tämä on kannatettava kehikko. Viitteelliset maailmanlaajuiset tavoitteet yhdessä kansallisesti asetettavien

omien tavoitteiden kanssa on osoittautunut tehokkaaksi menettelytavaksi myös kansainvälisen ilmastosopimuksen aikaansaamisessa Pariisissa johtuen maiden erilaisista tilanteista.

Suomen lähtötilanne Agenda2030:n toimeenpanolle

Selonteossa todetaan seuraavaa:

”Kestävän kehityksen avainkysymykset ja indikaattorit (Avain2030) -tutkimus, jossa selvitettiin indikaattoripohjaisten aineistojen, sidosryhmänäkemysten ja kirjallisuustietojen pohjalta Suomen valmiuksia ja lähtötilannetta toteuttaa Agenda2030a (ns. gap-analyysi). Avain2030 -tutkimuksen perusteella lähtötasomme on kokonaisuutena kansainvälisesti vertaillen korkea, mutta tutkimuksessa käytettyjen indikaattoreiden mukaan kehitys ei viime vuosina ole ollut myönteistä yhdenkään kestävän kehityksen päätavoitteen osalta. Avain2030-hankkeessa Suomen keskeisimmiksi kestävän kehityksen vahvuusalueiksi tunnistettiin korkealaatuinen koulutus ja siihen perustuva osaaminen sekä yhteiskunnallisten järjestelmien yleinen vakaus. Keskeisiksi haasteiksi nousivat ilmastonmuutoksen vastainen kamppailu ja luonnonvarojen liiallinen kulutus sekä talous- ja työllisyyskehitys.”

Indikaattorit ovat luonnonvarojen käytön osalta virheellisiä. Suomen teollisuuden rungon muodostavat metalli-, metsä- ja kemianteollisuus, jotka käyttävät paljon luonnonvaroja ja energiaa. Toisaalta ne käyttävät luonnonvaroja ja energiaa paljon tehokkaammin kuin kilpailijat kansainvälisillä markkinoilla. Suomessa tuotetaan 15 miljoonan asukkaan teräkset, 100 miljoonan asukkaan paperit, kartongit ja massat ja 10 miljoonan asukkaan liikennepolttonesteet uusiutuvat biopolttoaineet mukaan lukien. Indikaattoreita on kehitettävä siihen suuntaan, että ne ottavat huomioon sektorikohtaisesti materiaali- ja energiatehokkuuden. Pelkkiin raaka-aine- ja energiamääriin perustuvat indikaattorit johtavat vääriin johtopäätöksiin.

Sivulla 12 kuvassa 3, kohdassa 8 Luontoa kunnioittava päätöksenteko tulisi kuvaan lisätä vedenalainen elämä. Selonteon sivulla 16 maininnan (veteen liittyvien elinkeinojen ja osaamisen avulla (sininen talous) lisätään kestävää kasvua) perusteella vedenalaisen elämän symboli tulisi lisätä kuvaan.

2. Toimeenpanon painopisteet

Selonteossa todetaan, että Hallituksen kansallinen Agenda2030-toimeenpano rakentuu kahden painopistealueen ympärille. Nämä painopisteet ovat hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi, sekä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi. Painopisteiden valinta on oikea.

”Osaavan työvoiman saatavuus yrityksille on turvattava nyt ja tulevaisuudessa. Kestävän talouden ja työllisyyden turvaaminen mahdollistavat hyvinvointiyhteiskunnan edelleen kehittämisen.”

”Hallituksen tavoitteena on nostaa Suomen talous kestävän kasvun ja kohenevan työllisyyden uralle.”

Kannanotot ovat hyviä. Taloustilanne on nyt niin vaikea, että nykyistenkin hyvinvointipalvelujen säilyttäminen edellyttää viime vuosiin verrattuna huomattavasti ripeämpää talouskasvua.

Painopiste 1 – hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi

Selonteossa todetaan, että ilmastonmuutoksen torjunta edellyttää erityisesti fossiilisista polttoaineista luopumista, mikä edellyttää siirtymistä uusiutuvan energian käyttöön, energian käytön tehostamista ja energiankulutuksen vähentämistä. Tarkennamme, että fossiilisia polttoaineita voidaan edelleen käyttää, jos **hiilen talteenotto ja varastointi** (CCS) saadaan teknis-taloudellisesti ratkaistua. Energiankulutuksen vähentäminen ei aina johda päästöjen vähenemiseen. Esimerkiksi hiilidioksidipäästötön terästehdas perustuu vedyn käyttöön pelkistysaineena hiilen sijasta ja vedyn valmistukseen käytetyn sähkön määrä on paljon suurempi kuin tavallisen terästehtaan energiankulutus. Virkkeen muoto tulisikin olla:

”*Ilmastonmuutoksen torjunta edellyttää fossiilisten polttoaineiden käytön **vähentämistä** ja siirtymistä päästöttömiin ja vähäpäästöisiin energialähteisiin, uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä ja energian käytön tehostamista*.”

Selonteossa todetaan, että kun ratkaistaan haastetta tuottaa hyvinvointia ympäristön kannalta kestävästi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisesti sekä kansallisesti että globaalisti, tulee edesauttaa teollisuuden uudistumista korkean jalostusarvon ja tuottavuuden työpaikkojen luomiseksi. Suomen runsaat uusiutuvat luonnonvarat, korkea koulutustaso ja teknologinen osaaminen, digitaalisten ratkaisujen ja robotisaation hyödyntäminen sekä kyky tunnistaa ongelmat ja etsiä niihin ratkaisuja luovat erinomaisen pohjan kehitykselle, joka tähtää hiilineutraaliin ja resurssiviisaaseen yhteiskuntaan vuonna 2050. Tämä on hyvä huomio ja korostamme, että uudistumista tapahtuu sekä olemassa olevilla vahvoilla toimialoillamme että uusien kautta.

Selonteossa todetaan, että hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi -tavoitteen saavuttamiseksi tulee muun muassa ”kasvattaa uusiutuvien energiamuotojen osuutta”. Tarkennamme, että kohdan tulisi olla ”*kasvattaa uusiutuvien energia**lähteiden** osuutta*”. Lisäksi todetaan, että ”yrityksillä ja yritysten kehittämillä innovaatioilla on suuri merkitys näiden tavoitteiden toteutumisessa.” Teknologiateollisuus korostaa, että yrityksillä on tässä **ratkaiseva** merkitys, koska tavoitteet voidaan saavuttaa yritysten kehittämillä innovaatioilla.

Keskeiset toimenpiteet

1.1 Käynnistetään energia- ja ilmastostrategian toimeenpano

Kohtaan ”päästökaupan epäsuorien sähkönhintavaikutusten kompensaatiojärjestelmän käyttöönottoon…” muistutamme, että kompensaatiojärjestelmä on osa EU:n päästökauppajärjestelmää ja tärkeä CO2-tehokkaan tuotantomme hiilivuodon estämiseksi. Huomautamme kuitenkin, että kompensaatio toteutetaan **vain puoliksi** siitä, mikä EU-säädösten mukaan olisi ollut mahdollista.

Lisäksi mainintaan hiilen käytöstä luopuminen energiantuotannossa. Huomautamme, että hiilen käytöstä energiantuotannossa ei tule luopua kokonaan **huoltovarmuussyistä**. Kaikkiin uusiin monipolttoainevoimaloihin tulee huoltovarmuussyistä olla kivihiilen käyttömahdollisuus.

1.2 Valmistellaan ja toimeenpannaan keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma

Toimenpiteisiin, millä toimilla ihmisen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ja ilmastonmuutosta hillitään päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla, kuten liikenteessä, toteamme, että tässä on Suomen ilmastopolitiikan suurin haaste. Suomen taakanjaon osuus on 39 prosentin kasvihuonekaasupäästöjen sitova vähentämisvelvoite vuoteen 2030 mennessä eikä varhaisia toimenpiteitä ole huomioitu. Valtaosa vähennystaakasta ja kustannuksista koituu liikennesektorin kannettavaksi. Tekstiin voisi lisätä maininnan: ”*Tavoite on niin haastava, että tarvitaan voimakkaita toimia liikenteen sähköistämisen edistämiseksi ja uusien toisen sukupolven biopolttoaineiden kaupallistamiseksi. Lisäksi on huolehdittava siitä, etteivät teollisuuden kuljetuskustannukset nouse*.”

1.3 Luodaan kestäviä biotalous- ja cleantech-ratkaisuja

”Kestävien ratkaisujen kehittämisellä, käyttöönotolla ja viennillä hallitus pyrkii parantamaan vaihtotasetta, lisäämään omavaraisuutta, luomaan uusia työpaikkoja sekä saavuttamaan ilmastotavoitteita ja parantamaan Itämeren tilaa.”

”Uudistumista hidastavaa hallinnollista taakkaa kevennetään tuntuvasti.”

”…puun käyttöä monipuolistetaan ja lisätään 15 miljoonalla kuutiometrillä vuodessa ja sen jalostusarvoa kasvatetaan ja että metsätalous noudattaa metsien hyvää hoitoa.”

Teknologiateollisuus toteaa, että kaikki nämä tavoitteet ovat hyviä ja ne mahdollistavat tehokkaamman toimintavan ja lisäävät myös teknologiateollisuuden liiketoimintamahdollisuuksia.

1.4 Toimeenpannaan kiertotalouden tiekarttaa yhdessä eri toteuttajatahojen kanssa

Kohdassa mainitaan, että kierrätyskelpoiselle jätteelle säädetään kaatopaikkakielto vuodesta 2025 lähtien.

Tämä kirjaus on jo hallitusohjelmassa. EU:n kiertotalouspaketissa tällä tarkoitetaan yhdyskuntajätteestä ja samaa rajausta tulisi soveltaa tässä. Teollisuusjätteitä käsitellään luvituksessa ja niiden osalta on otettava huomioon teknistaloudelliset edellytykset eli se, kannattaako jätteitä hyödyntää. Tähän yhteyteen tulisi lisätä:

”*Kiertotaloutta tulee edistää poistamalla esteitä, jotka liittyvät kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön epäkohtiin kiertotalouden tavoitteiden toteuttamisessa. Kiertotalous edistyy investointien avulla, mm. julkiset hankinnat, kannusteet sekä kaavoitus voivat tukea edistämistä. Kiertotalouden osaamiseen, mm. suunnitteluun ja palvelu- ja jakamistalouden konsepteihin tulee panostaa, samoin kuin tiedon käyttöön kiertotalouden ratkaisuissa.”*

1.5 Vauhditetaan kestäviä julkisia hankintoja valtionhallinnossa ja kunnissa

”…tavoitteena on lisätä kysyntää puhtaiden ratkaisujen tuotteille ja palveluille hyödyntämällä hallitusohjelman 5 % tavoitetta innovatiivisille julkisille hankinnoille.”

”…tavoitteena on kehittää yhteistyössä kuntien, yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa vähähiilisiä liikenne- ja energiajärjestelmiä, älykkäitä sähköverkkoja, materiaali- ja energiatehokasta infrastruktuurirakentamista sekä kestäviä asumisratkaisuja. Tavoitteena on hyödyntää näitä

uuden liiketoiminnan synnyttämisessä sekä kotimarkkinareferensseinä puhtaiden ratkaisujen viennin edistämisessä.”

Nämä ovat erittäin tärkeitä tavoitteita muun muassa, jotta innovatiivisille tuotteille saadaan kotimaisia referenssejä.

1.6 Tuetaan kestävän kehityksen innovaatioita

”Hiilineutraaliin talouteen siirtyminen – fossiilisten ja muiden luontoa kuormittavien raaka-aineiden korvaaminen uusiutuvilla ja kestävästi tuotetuilla – edellyttää elinkeinoelämän uusiutumista sekä sitä tukevaa tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa.”

Tämä on erittäin tärkeää. Uusiutuminen sisältää myös perinteisen teollisuuden, esimerkiksi hiilettömän terästehtaan, kehittämisen tukemista.

”Digitaaliset ratkaisut tukevat muutosta. Yrityksillä ja niiden kehittämillä innovaatioilla on tässä suuri merkitys.”

Korostamme, että yrityksillä on **ratkaiseva** merkitys, koska innovaatiot eivät synny hallinnollisella päätöksellä.

”Suomi on liittynyt kansainväliseen Mission Innovation -aloitteeseen ja sitoutunut kaksinkertaistamaan innovaatiorahoituksensa liittyen uusiutuvaan energiaan.”

Teknologiateollisuus kiittää sitä, että hallitus on jo täyttänyt sitoumuksensa nostamalla rahoituksen kaksinkertaiseksi seuraavien viiden vuoden ajaksi eli tasolle 60 miljoonaa euroa vuodessa.

1.7 Toteutetaan liikennekaari kestävämmän ja joustavamman liikkumisen mahdollistamiseksi

”Liikennekaari edistää hiilineutraaliin ja resurssiviisaaseen talouteen siirtymistä.”

Tämä on tärkeää. Mukana on oltava sähköisen liikenteen ja toisen sukupolven biopolttoaineiden käytön lisääminen kuitenkin siten, etteivät teollisuuden kuljetuskustannukset nouse. On myös tärkeää, että liikennekaaressa kevennetään sääntelyä, mikä helpottaa markkinoille tuloa.

”Suomi tukee globaalisti pyrkimyksiä hiilen hinnoittelun valtavirtaistamiseksi ja fossiilisten polttoaineiden tukien eliminoimiseksi.”

Tämä on erittäin tärkeää. Teknologiateollisuus näkee, että Suomi voisi olla tässä aktiivinen ja ehdottaa, että WTO-neuvotteluissa kehitetään kansainvälisen kaupan sääntöihin globaalit sanktiot hiilidioksididumppauksen torjumiseksi.

”Avoimet maailmanmarkkinat ja paremmat markkinoillepääsymahdollisuudet edistävät vihreää kasvua ja työllisyyttä Suomessa ja globaalisti.”

Korostamme, että tästä syystä Suomen pitää vastustaa eräiden EU-maiden hankkeita hiilitulleista EU:n ulkorajoille.

Painopiste 2 – Yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi

2.2. Turvataan osaava työvoima muuttuvilla työmarkkinoilla ja ehkäistään syrjäytymistä

”Työvoiman osaamista pitää kehittää, jotta voidaan turvata yrityksille osaava työvoima rakennemuutoksessa…”

Kiristyvä globaali kilpailu edellyttää sekä yrityksiltä ja julkisen sektorin toimijoilta uudistumiskykyä. Elinikäisen oppimisen merkitys kasvaa edelleen. Sekä tutkintoon johtavan koulutuksen että työvoimakoulutuksen on pystyttävä ennakoimaan osaaja- ja osaamistarpeissa tapahtuvia muutoksia aiempaa joustavammin ja räätälöidymmin.

”…erityisesti työvoimakoulutuksella tuetaan yritysten uuden työvoiman rekrytointia ja henkilöstön osaamisen kehittämistä.”

Työvoimakoulutuksen tulee ilman muuta tukea yritysten uuden henkilöstön rekrytointia ja henkilöstön osaamisen kehittämistä muutostilanteissa. Myös koulutusjärjestelmän tulee palvella paitsi nuoria myös jo työelämässä olevia joustavasti ja tehokkaasti. Sekä ammatillisessa koulutuksessa että korkeakoulutuksessa on siirrytty osaamisperusteisiin, modulaarisiin tutkintorakenteisiin ja oppilaitoksilla/korkeakouluilla on autonomia tuottaa nopeasti uusia osaamiskokonaisuuksia, suuntautumisvaihtoehtoja tai osatutkintoja, jotka vastaavat työelämän tarpeisiin. Työvoimakoulutuspalvelujen tuottajien ja koulutuksenjärjestäjien tiivis keskinäinen ja yritysten kanssa tehtävä yhteistyö takaa parhaan lopputuloksen.

”Hallitus kehittää työvoimapalveluita kasvupalveluksi niin, että ne tukevat yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä uuden työvoiman saatavuutta.”

Työvoimapalvelujen että koulutusjärjestelmän on pystyttää vastaamaan ketterästi yritysten ja osaajien tarpeisiin (vrt. Varsinais-Suomen positiivinen rakennemuutos).

2.7 Uudistetaan ammatillinen koulutus ja toimeenpannaan reformi

”Käyttöön otetaan uusi koulutussopimusmalli käytännönläheisen oppimisen edistämiseksi ja oppisopimuskoulutusta kehitetään.”

Teknologiateollisuus pitää hyvänä asiana koulutussopimusmallin käyttöönottoa. Se lisää mahdollisuuksia työpakalla tapahtuvaan oppimiseen. Yritysten näkökulmasta koulutussopimuksessa keskeistä on, ettei työnantajan ja opiskelijan välille synny sopimussuhdetta. Työturvallisuudesta, perehdyttämisestä ja työnjohdosta vastaa aina työpaikalla työnantaja. Koska kyseessä ei ole työsuhde, tapaturma- ja vastuuvakuutuksista vastaa koulutuksen järjestäjä.

Jokaiselle opiskelijalle tulee nimetä työpaikalla tapahtuvan opiskelun käynnistyessä vastuukouluttaja, joka on vastuussa opiskelijan työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta. Vastuukouluttajaksi voidaan nimetä joko koulutuksen järjestäjän tai työnantajan nimeämä henkilö.

Jos yrityksen ja koulutuksen järjestäjän kesken yhteisesti sovitaan, että opiskelijan vastuukouluttaja on yrityksen nimeämä henkilö, yritykselle tulee maksaa opiskelun kestoon sidottua opiskelijakohtaista koulutuskorvausta koulutuksen järjestäjän toimesta, ellei toisin sovita. Koska yli 93 % Suomen yrityksistä on mikroyrityksiä ja tavoitteena on, että suuret joukot ammatillista tutkintoa suorittavia opiskelijoita voisi opiskella koulutussopimukseen perustuen, on tärkeää, että koulutuskorvausasia huomioidaan ammatillisen koulutuksen reformia koskevassa lakiesityksessä.

2.14 Edistetään yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden toteutumista globaalisti

”Suomi lisää panostustaan taloushallinnon ja verotuskyvyn kehittämiseen sekä osallistumistaan maailmanlaajuiseen työhön globaalien verotusta ja yritysvastuuta koskevien pelisääntöjen kehittämiseksi.”

On hyvä tavoite, että kaikilla on globaalisti samat pelisäännöt kuin suomalaisilla toimijoilla.

3. Toimeenpanon keskeiset politiikkaperiaatteet

B - Johdonmukaisuus ja globaali kumppanuus

”…yritysten mukanaolo on yksi keskeinen tapa parantaa kehityspolitiikan tuloksellisuutta.”

”Kehittyvillä markkinoilla tapahtuu kasvua ja hyvinvointi lisääntyy, mikä luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia myös suomalaisille yrityksille.”

Nämä ovat tärkeitä huomioita.

B.2 Vahvistetaan globaalia kumppanuutta

”Tuetaan yritysten ja tutkimuslaitosten yhteistyötä kestävän kehityksen innovaatioiden synnyttämiseksi ja kaupallistamiseksi. Yritykset voivat kehittää ratkaisuja globaaleihin kehityshaasteisiin kuten puhtaan energian saantiin, jätehuoltoratkaisuihin (jätteestä energiaksi), vesihuoltoon ja terveyteen sekä digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoon em. sektoreilla.”

”Agenda2030 luo yrityksille kansainvälisen kestävän kehityksen viitekehyksen ja samalla osoittaa globaalit haasteet, joiden ratkaisemisesta voi tehdä liiketoimintaa.”

Nämä ovat hyviä tavoitteita, josta voi syntyä paljon uutta liiketoimintaa myös teknologiateollisuuden yrityksille.

C - Omistajuus ja osallisuus

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksesta todetaan, että ”Sitoumus on myös työkaluna kehittynyt niin, että sitä on käytetty toimialan ja hallinnon välisen vapaaehtoisen sopimisen välineenä lainsäädännön tekemisen sijaan (muovikassidirektiivin toimeenpano).”

Tämä on hyvä. Teknologiateollisuus on mukana myös vapaaehtoisessa energiatehokkuussopimusmenettelyssä, jolla on keskeinen rooli energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanossa. Sopimustoiminnasta on saatu hyviä kokemuksia.

Keskeiset toimenpiteet:

C.1 Laajennetaan kestävän kehityksen toimenpidesitoumustyökalun käyttöä

Teknologiateollisuus kannattaa toimenpidettä kehittää edelleen mm. vapaaehtoista sopimista toimeenpanon välineenä sääntelyn sijaan.

C.3 Vahvistetaan keskustelua kestävän kehityksen tilasta ja toimenpiteistä sekä viestitään strategisesti

”Luodaan kestävän kehityksen seuranta- ja arviointijärjestelmä, jonka osana oleva kansallinen indikaattorikokoelma mahdollistaa yhteistä oppimista…”

Indikaattorien käyttö on sinänsä kannatettavaa, mutta indikaattoreiden pitää kuvata teollisuuden toimintaa oikein. Nykyisten indikaattoreiden mukaan paljon energiaa ja raaka-aineita käyttävät tuotantoprosessit ovat ongelmallisia kestävän kehityksen kannalta, riippumatta niiden tehokkuudesta. Esimerkiksi suomalainen teräksentuotanto on resurssi- ja energiatehokkuudeltaan maailman huippua. On kestävän kehityksen vastaista, jos tuotantoa siirtyy Suomesta pois sellaisiin maihin, joissa tuotantoteknologia on tehotonta ja energian tuotannon päästöt suuria. Viittaamme myös aiemmin esitettyyn indikaattoreista.

C.8 Kannustetaan vastuulliseen kuluttamiseen ja kansalaisuuteen

”Kehitetään ratkaisuja ja toimintamalleja, jotka mahdollistavat sekä yritysten että kansalaisten hiilineutraalit ja resurssiviisaat ratkaisut. Tavoitteena on luoda uusia vähähiilisiä palveluja ja niiden markkinoita kokeilujen ja yhteiskehittämisen kautta…”

Teknologiateollisuus näkee hyvänä, että ratkaisujen ja toimintamallien osalta korostetaan yritysten kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä.

4. Toimeenpanon seuranta, arviointi ja kehittäminen

”Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen "Suomi jonka haluamme 2050" tavoitteita ja toimeenpanon edistymistä on seurattu kansallisilla kestävän kehityksen indikaattoreilla.” ”Tässä on tukena YK:ssa päätetty globaali indikaattorikehikko, jonka yksityiskohtia viimeistellään vielä.”

Korostamme, että seuranta päätyy vääriin johtopäätöksiin, jos indikaattorit ovat vääriä, viitaten aiempiin kommentteihin indikaattoreiden laadusta. On tärkeää, että Suomi osallistuu indikaattorikehikon valmisteluun, jotta se todella palvelisi kestävän kehityksen päämääriä. Tällä hetkellä indikaattorit toimivat kestävän kehityksen vastaisesti, kuin siinä sotketaan toiminnan suuri volyymi tehottomuuteen. Volyymin sijaan tulisi mitata toiminnan todellista tehokkuutta.

Selonteossa mainitaan, että ”Kansalliset kestävän kehityksen indikaattorit päivitetään toukokuuhun 2017 mennessä.” Päivityksessä on käytettävä ajantasaista tietoja teollisuuden ominaispäästöistä ja energian käytöstä tuoteyksikköä kohti sekä raaka-aineiden kierrätysasteesta.

5. Hallinnonalojen vastuu toimeenpanosta, resurssit sekä koordinaatio

”Vastuu Agenda2030:n kansallisesta toimeenpanon koordinaatiosta sekä kansallisen kestävän kehityksen tuesta on valtioneuvoston kansliassa olevalla koordinaatiosihteeristöllä…”

Koordinaatiovastuu on oikeassa paikassa. Kestävän kehityksen toimikunnan ja Agenda2030:n koordinaatiosihteeristön toimenkuvaa pitäisi laajentaa niin, että sama organisaatio ja sama koordinaatioverkosto ottaa tehtäväkseen myös transformaatiotoimenpiteet kohti ilmastoneutraalia yhteiskuntaa.

Lisätietoja: Mia Nores, mia.nores@teknologiateollisuus.fi, puh. 044 330 0928